

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce **Biopotraviny s.r.o.**, IČ 25249789, se sídlem ve Velkém Šenově, Brtnická 595, zastoupeného JUDr. Tomášem Rybářem, Ph.D., advokátem se sídlem v Praze 1, Václavské náměstí 1601/47, proti žalovanému **Ministerstvu zemědělství České republiky**, se sídlem v Praze 1, Těšnov 17, zastoupeného Mgr. Ing. Ladislavem Málkem, advokátem se sídlem v Praze 3, Sudoměřská 6, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného správního úřadu ze dne 23.5.2013, č.j. 28756/2013-MZE-14132 a č.j. 28761/2013-MZE-14132

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení dvou rozhodnutí Ministerstva zemědělství České republiky (dále též žalovaného správního úřadu), jimiž bylo rozhodnuto o zamítnutí odvolání žalobce a o potvrzení rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) ze dne 18.2.2013, jimiž byla žalobci poskytnuta dotace v rámci agroenvironmentálních opatření, podopatření péče o krajinu respektive postupy šetrné k životnímu prostředí a ekologické zemědělství, titulu zatravňování orné půdy pro rok 2012, v celkové výši 5.928.348,88,- Kč, respektive 1.335.858,09,- Kč, to vše podle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.

pokračování

Žalobce v podané žalobě namítl, že považuje obě napadená rozhodnutí za nezákonná, když právo žalobce na náhradu dodatečných nákladů a ušlých příjmů souvisejících s přijetím kvalifikovaných dlouhodobých závazků hospodaření (kompenzační platby) vyplývá z Nařízení Rady ES č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen Nařízení). Tento právní předpis se stal přímo a v plném rozsahu závazným pro Českou republiku, má přímý účinek na vztahy mezi žalobcem a Českou republikou a bezprostředně zakládá práva žalobce. Žalovaný správní úřad je orgánem státu, jehož povinností je přímo aplikovat uvedené Nařízení a předřadit jej aplikaci jakékoli kolidující vnitrostátní normy. Podle názoru žalobce pak rozsah nároku žalobce vyplývá nepochybně pouze přímo z ustanovení Nařízení a Česká republika není podle názoru žalobce oprávněna dopustit se zásahu do obsahu tohoto Nařízení a jakkoli měnit rozsah nároku žalobce vyplývající z tohoto právního předpisu.

Dále žalobce namítl, že vláda České republiky prostřednictvím Programu rozvoje venkova pevně stanovila a paušalizovala výši újm a dodatečných nákladů a ušlých příjmů v duchu Nařízení č. 1698/2005 a tím i výši kompenzačních plateb k její náhradě. Podle názoru žalobce tyto kompenzační platby byly stanoveny v Programu rozvoje venkova v korunách na jeden hektar plochy půdy obhospodařované v daném režimu a přepočteny orientačně do měny euro pevným kurzem. Žalobce má zato, že přestože výše újm žalobce průběžně roste z důvodu růstu cen vstupu do zemědělství, náhrada této újmy, respektive výše kompenzačních plateb, neustále klesá z důvodu přepočítávacích kurzů, což odporuje podstatě náhrady újmy, když od okamžiku prvotního výpočtu nebyla výše újmy jakkoli aktualizována či valorizována s ohledem na růst cen vstupu do zemědělství. Žalobce má zato, že následné stanovení kompenzačních plateb z podstaty vytváří nerovnováhu a přímo porušuje právo žalobce na náhradu dodatečných nákladů a ušlých příjmů v rozporu s Nařízením č. 1698/2005.

Žalobce v podané žalobě uzavřel, že stanovení výše újm v eurech přes její počáteční stanovení v Programu rozvoje venkova v korunách a jejím zpětným přepočtem z eur na koruny přepočítacími kurzy i v důsledku poklesu přepočítacích kurzů ve srovnání s počátečním kurzem porušila Česká republika právo žalobce na náhradu dodatečných nákladů a ušlých příjmů, souvisejících s přijetím kvalifikovaných dlouhodobých závazků hospodaření, které je založeno přímo použitelnými předpisy Evropského společenství. Žalovaný správní úřad tedy neměl při výpočtu výše kompenzačních plateb použít ustanovení § 13 odst.12 nařízení č. 79/2007 Sb. pro rozpor tohoto postupu s obsahem práva žalobce.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že přímý nárok žalobce na náhradu dodatečných nákladů a ušlých příjmů souvisejících s přijetím kvalifikovaných dlouhodobých závazků hospodaření podle Nařízení Rady ES č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, nikterak nevyplývá. Z obsahu uvedeného Nařízení vyplývá, že předmětem a smyslem tohoto nařízení je definování základních principů a směrů strategie rozvoje venkova a definování podmínek a limitů, stanovených členským státům pro přípravu programů pro rozvoj venkova. Žádný přímý nárok konkrétnímu zemědělci - fyzické či právnické osobě - na čerpání finančních prostředků z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na podkladě Nařízení Rady ES 1698/2005 nevzniká, neboť předpokladem výplaty konkrétní platby je splnění veškerých podmínek stanovených národními právními předpisy.

Podle názoru žalovaného správního úřadu programový dokument Program rozvoje venkova není dokumentem, který by zakládal jakýkoli nárok konkrétní fyzické či právnické osoby, není ani právním předpisem České republiky, ani evropskou normou či přímo

pokračování

použitelným předpisem Evropské unie. Tento programový dokument pro účely aplikace v rámci České republiky předpokládal přijetí příslušných prováděcích nařízení vlády České republiky. V souvislosti s tímto předpokladem bylo přijato předmětné nařízení vlády č. 79/2007 Sb., které určuje způsob výpočtu dotace určením směnného kurzu. Proto není v rozporu s obsahem Programu pro rozvoj venkova, když tento program žádné závazné určení směnného kurzu mezi eury a českými korunami neobsahuje.

Kompenzační platby byly v Programu rozvoje venkova stanoveny v eurech. První směnný kurs z roku 2005 ve výši 29,784 českých korun za jedno euro (29,784,- Kč/1€) byl v rámci Programu pro rozvoj venkova zmíněn pouze a jen z důvodu ilustrace výše vypočtené podpory v českých korunách. Pevné stanovení výše dotace v eurech je pak nezbytným předpokladem pro řádné finanční řízení a plnění finančního plánu Programu pro rozvoj venkova, neboť celkový plánovaný příspěvek z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, schváleným rozhodnutím komise ze dne 17.7.2007 je rovněž kalkulován pouze ve měně euro.

Ustanovení § 13 odst.12 nařízení vlády č. 79/2007 Sb. není v rozporu s Nařízením Rady ES č. 1698/2005, ani s obsahem Programu pro rozvoj venkova. Pokud se jedná obecně o princip určení směnného kurzu, použitého v ustanovení § 13 odst.12 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., je nutné rovněž poukázat na Nařízení komise ES č. 1913/2006, které při stanovení směnného kurzu částek uvedených v příloze Nařízení Rady vychází z obdobného principu stanovení směnného kurzu, aplikovaného v Nařízení vlády č. 79/2007 Sb., tedy nikoli z pevně fixovaného směnného kurzu k určitému datu. Jedná se tak o částku pohyblivou, jejíž výše - vyjádřená v národní měně - závisí na směnném kurzu stanoveném postupem podle Nařízení komise č. 1913/2006. Nutnou podmínkou pro vyplacení jakékoli dotace podle nařízení vlády č. 79/2007 Sb. je předchozí zařazení do konkrétního agroenvironmentálního opatření, které je možné pouze na základě předchozí žádosti žadatele. Pokud se tedy žalobce rozhodl podat žádost o zařazení do agroenvironmentálního opatření podle nařízení vlády č. 79/2007 Sb. a rozhodl se plnit závazky ze zařazení do tohoto opatření vyplývající, pak se měl a mohl seznámit s celým rozsahem podmínek poskytnutí dotace podle tohoto nařízení včetně vyjádření výše dotace v měně euro a způsobu stanovení směnného kurzu ještě dříve, než podal žádost o zařazení do příslušného agroenvironmentálního opatření.

Žalobce využil svého práva a podal k obsahu vyjádření žalovaného správního úřadu repliku, v níž předložil soudu souhrnnou prezentaci stanoviska žalobce k problematice nedostatečné kompenzace českých zemědělců, osvětlující ve větším detailu uvedené body a žalobu samotnou. Na podané žalobě žalobce setrval a v návaznosti na vyjádření žalovaného definoval podrobně další pojmy, rozhodné pro význam daný jim v podané žalobě.

Při ústním jednání u Městského soudu v Praze dne 22.1.2015 zástupkyně žalobce setrvala a odkázala na písemné vyhotovení žaloby a repliky. V důsledku postupu žalovaného nejsou zohledňovány dodatečné náklady a výdaje zemědělců v rámci jejich činnosti v Programu rozvoje venkova České republiky. Podle názoru žalobce je nařízení vlády č. 79/2007 Sb. v rozporu s Nařízením Rady ES č. 1698/2005, žalovaný neměl při výpočtu plateb žalobci použít ustanovení § 13 odst.12 nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Argumentovala rovněž článkem 67 Nařízení EU č. 1306/2013, které se zabývá otázkou plateb v EU a ohledně výkladu Nařízení EU č. 1306/2013 a článků 267 a 288 Smlouvy o fungování Evropské unie navrhl, aby městský soud vznesl předběžnou otázku k Soudnímu dvoru EU.

pokračování

Zástupce žalovaného správního úřadu odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření žalovaného k žalobě a vyjádřil přesvědčení, že podaná žaloba vychází z nesprávného pochopení principů společné zemědělské politiky Evropské unie, zejména pokud jde o rozdíly mezi podporou konkrétních projektů a plošných opatření, která byla předmětem správního řízení v této věci. Zdůraznil, že z pramenů evropských předpisů, které tvoří programový základ a programové dokumenty, žádné konkrétní nároky či oprávnění žalobci nevznikají, to se děje až na základě platné vnitrostátní právní úpravy po schválení programového dokumentu členským státem EU. Je na konkrétním zemědělci, aby se seznámil s právní úpravou a podmínkami a rozhodl se vstoupit do konkrétního opatření.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Státní zemědělský intervenční fond rozhodnutím ze dne 18.2.2013 poskytl žalobci pro rok 2012 dotaci v rámci agroenvironmentálních opatření, podopatření péče o krajinu, titulu zatravňování orné půdy v celkové výši 1.355.858,09,- Kč podle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., čímž plně vyhověl žádosti žalobce o poskytnutí dotace.

Dále Státní zemědělský intervenční fond rozhodnutím rovněž ze dne 18.2.2013 poskytl žalobci pro rok 2012 dotaci v rámci agroenvironmentálních opatření, podopatření péče o krajinu, titulu ekologické zemědělství a podopatření ošetřování travních porostů, titulu zatravňování orné půdy v celkové výši 5.928.348,88,- Kč podle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., čímž plně vyhověl žádosti žalobce o poskytnutí dotace.

Proti oběma rozhodnutím Státního zemědělského intervenčního fondu podal včasné žalobce odvolání, v němž vyjádřil nesouhlas se způsobem stanovení výše dotace. Namítl, že Státní zemědělský intervenční fond měl při výpočtu dotace, poskytnuté v rámci agroenvironmentálních opatření pro rok 2012, použít paušální výši náhrady, uvedenou v českých korunách v Programu rozvoje venkova České republiky na období let 2007 až 2013, ve znění schváleném usnesením vlády České republiky č. 948 ze dne 16.8.2006, či použít pro přepočítání z eur na české koruny směnný kurs ve výši 29,784,- Kč/1€.

O podaných odvoláních rozhodl žalovaný odvolací správní úřad žalobou napadenými rozhodnutími ze dne 21.5.2015, jimiž odvolání zamítl a rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 3.5.2012 potvrdil se závěrem, že neshledal žádné skutečnosti odůvodňující zrušení či změnu odvoláním napadených rozhodnutí a napadená rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu shledal v souladu se zákonem. Z ustanovení § 13 odst. 12 nařízení vlády č. 79/2007 vyplývá, že není v rozporu s Nařízením Rady ES č. 1698/2005 ani s obsahem Programu pro rozvoj venkova. Obecně lze říci, že princip určení směnného kurzu, uvedeného v tomto ustanovení, není pevně fixovaným směnným kursem k určitému datu, neboť Nařízení Rady ES č. 1698/2005 nestanoví z hlediska hodnoty, vyjádřené v národní měně, maximální limity plateb, ale částku pohyblivou, jejíž výše vyjádřená v národní měně závisí na směnném kurzu, stanoveném postupem podle Nařízení komise č. 1913/2006 Sb.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí a jim předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě, a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadených rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.). Věc soud posoudil takto:

pokračování

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení žalobou napadených rozhodnutí žalovaného odvolacího správního úřadu, jimiž bylo pravomocně rozhodnuto o zamítnutí odvolání žalobce a o potvrzení rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu ze dne 18.2.2013. Těmito rozhodnutími byla žalobci poskytnuta dotace v rámci agroenvironmentálních opatření Postupů šetrných k životnímu prostředí, titulu Ekologické zemědělství a podopatření Ošetřování travních porostů pro rok 2012 podle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce v podané žalobě namítal, že nesouhlasí se způsobem stanovení výše dotace. Namítl, že Státní zemědělský intervenční fond měl při výpočtu dotace, poskytnuté v rámci agroenvironmentálních opatření pro rok 2012, použít paušální výši náhrady, uvedenou v českých korunách v Programu rozvoje venkova České republiky na období let 2007 až 2013, ve znění schváleném usnesením vlády České republiky č. 948 ze dne 16.8.2006, či použít pro přepočítání z eur na české koruny směnný kurs ve výši 29,784,- Kč/1€.

Žaloba nebyla Městským soudem v Praze shledána důvodnou. Soud vycházel z následující právní úpravy :

Oblast tzv. agroenvironmentálních plateb upravuje v rámci EU článek 39 Nařízení Rady ES č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). Podle tohoto ustanovení členské státy poskytují podporu podle článku 36 na celém svém území podle svých zvláštních potřeb. Agroenvironmentální platby se poskytují zemědělcům, kteří dobrovolně přijmou agroenvironmentální závazky, platby jsou poskytovány ročně a kryjí dodatečné náklady a ušlé příjmy v důsledku přijatého závazku.

Mezi předpisy provádějící výše uvedené ustanovení Nařízení ES č. 1698/2005 patří i Nařízení Komise ES č. 1913/2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k agromonetární úpravě pro euro v zemědělství a mění některá nařízení. V kapitole I tohoto předpisu jsou upraveny rozhodné skutečnosti pro směnný kurz a v kapitole II je v článku 11 upraveno ustanovení, které se přímo týká určení směnného kurzu. Podle uvedeného ustanovení platí, že pokud je rozhodná skutečnost stanovena podle právních předpisů Společenství, je směnným kurzem, jež se má použít, kurz naposledy stanovený Evropskou centrální bankou (ECB) před prvním dnem měsíce, kdy k rozhodné skutečnosti došlo.

Odrazem uvedené komunitární právní úpravy v českém právním řádu je ustanovení § 2c zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, podle něhož programem rozvoje venkova podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího podpory pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) se rozumí soubor opatření k provádění politiky podpory zemědělství v oblastech méně příznivých pro zemědělství, podpory rozvoje navazujících odvětví a podpory rozvoje venkova. Podle ustanovení § 2c odstavec 5 zákona o zemědělství vláda nařízením upraví podmínky k provádění Programu rozvoje venkova, jestliže tuto úpravu vyžadují předpisy Evropské unie.

Prováděcím vládním nařízením ve smyslu výše uvedeného je nařízení vlády České republiky č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů. Uvedené nařízení vlády upravuje podle svého ustanovení § 1 v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství (zde výslovný odkaz na Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20.9.2005, o podpoře pro rozvoj venkova z

pokračování

Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), v platném znění, agroenvironmentální opatření. Nařízení vlády bylo vydáno k provedení a v mezích zákona, jehož obsah umožňuje provést úpravu v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství nařízením vlády. Podle ustanovení § 13 odstavec 12 tohoto nařízení, výši dotace při uplatňování jednotlivých agroenvironmentálních opatření Fond vypočte jako součin výměry, na kterou je poskytována dotace v rámci příslušného agroenvironmentálního opatření, a sazby stanovené podle odstavců 1 až 10 pro příslušné agroenvironmentální opatření. Fond poskytne dotaci v měně České republiky; sazba dotace podle odstavce 11 se přepočte podle směnného kurzu, který je uveřejněn v prvním Úředním věstníku Evropské unie vydaném v kalendářním roce, za který se platba poskytuje, a který je uveden k datu, které je nejbližší začátku tohoto kalendářního roku.

Jak již bylo výše uvedeno, smyslem žalobní argumentace žalobce v podané žalobě byla námitka, že Státní zemědělský intervenční fond měl při výpočtu dotace, poskytnuté v rámci agroenvironmentálních opatření pro rok 2012, použít pro přepočet z eur na české koruny směnný kurs ve výši 29,784,- Kč/1€, který je uveden v Programu rozvoje venkova České republiky na období let 2007 až 2013. Správní úřady stanovily výši dotací, poskytovaných v rozhodném období žalobci, podle směnného kurzu vůči euru ze dne 2.1.2012, který činil podle informace orgánu Evropské komise uveřejněné v Úředním věstníku EU ze dne 4.1.2012 přepočet 25,505,- Kč/1€.

Názor vyjádřený v žalobě soud nesdílí. Při posuzování důvodnosti této základní námitky žalobce je nutno vycházet jednak ze znění ustanovení Programu rozvoje venkova a jednak z charakteru tohoto Programu.

Žalobce tvrdí, že měl být použit pevný kurz uvedený v Programu rozvoje venkova. To však ze znění uvedeného dokumentu nevyplývá. Je zřejmé, že směnný kurz 29,784,- Kč/1€ z roku 2005 byl použit jako příklad prvního směnného kurzu, jako vodítko pro způsob výpočtu výše podpory. Není totiž žádný jiný rozumný důvod, proč by byl uváděn kurz z roku 2005 v dokumentu, který vláda schválila až v roce 2006 na další období do roku 2013.

I kdyby se soud přiklonil ke stanovisku žalobce, že v Programu rozvoje venkova je stanoven pevný kurz pro celé období, na které byl tento program přijat (od roku 2007 do roku 2013) – a jak je uvedeno výše, soud toto stanovisko nesdílí – nemohlo by být podle tohoto Programu postupováno, protože je v rozporu s právními předpisy s vyšší právní silou.

Uvedený program byl přijat usnesením vlády č. 948 ze dne 16.8.2006. Forma usnesení je způsobem rozhodování vlády jako kolektivního orgánu. Usnesení vlády není obecně závazným předpisem ve smyslu pramene práva – těmi jsou ústavní zákony, zákony, nařízení vlády, obecně závazné předpisy ministerstev, krajů a obcí, popřípadě mezinárodní smlouvy a přímo aplikovatelné předpisy Evropské unie. Program rozvoje venkova je svým charakterem národním strategickým plánem, který následně tvoří podklad pro možnost čerpat z evropského fondu. Není-li usnesení vlády, kterým byl uvedený národní program schválen, pramenem práva, pak nemůže zakládat práva ani povinnosti fyzických a právnických osob, které jsou v postavení příjemců podpory.

I kdyby tomu tak bylo, musel by být učiněn závěr o tom, že usnesení vlády č. 948 je v rozporu s obecně závazným právním předpisem vyšší právní síly, tj. v rozporu s nařízením

pokračování

vlády č. 97/2007 Sb. Právě toto vládní nařízení je prováděcím vládním nařízením ve smyslu ustanovení § 2c zákona o zemědělství. Uvedené nařízení vlády (ve znění účinném pro rok 2012) upravuje podle svého ustanovení § 1 v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropských společenství - zde výslovný odkaz na Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20.9.2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), v platném znění - agroenvironmentální opatření. Tím byla splněna podmínka, že nařízení vlády bylo vydáno k provedení a v mezích zákona, jehož obsah umožňuje provést úpravu v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství nařízením vlády.

Podle ustanovení § 13 odstavec 12 tohoto nařízení, výši dotace při uplatňování jednotlivých agroenvironmentálních opatření Fond vypočte jako součin výměry, na kterou je poskytována dotace v rámci příslušného agroenvironmentálního opatření, a sazby stanovené podle odstavců 1 až 10 pro příslušné agroenvironmentální opatření. Fond poskytne dotaci v měně České republiky; sazba dotace podle odstavce 11 se přepočte podle směnného kurzu, který je uveřejněn v prvním Úředním věstníku Evropské unie vydaném v kalendářním roce, za který se platba poskytuje, a který je uveden k datu, které je nejbližší začátku tohoto kalendářního roku.

Z uvedeného je zřejmé, že práva a povinnosti žalobce nezakládá Program rozvoje venkova, jak se mylně domnívá žalobce, ale výše citovaná ustanovení zákona o zemědělství a jeho prováděcí předpis, které navazují na přímo použitelné předpisy Evropských společenství. Program rozvoje venkova není právním předpisem, nýbrž programovým dokumentem, který konkrétní práva a povinnosti adresátů v oblasti zemědělství nezakládá (článek 14 odst.1 Nařízení Rady č. 1698/2005). Právním předpisem, který stanoví základní práva a povinnosti, z nichž mohou plynout veřejná subjektivní práva, je zákon o zemědělství a Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, ve znění pozdějších předpisů. Příslušné vládní nařízení č. 79/2007 Sb. pak pouze upravuje podmínky k provádění příslušných programů (ustanovení § 2c odst. 5 zákona o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, ustanovení § 1 nařízení vlády č. 79/2007 Sb.), samotný základ je však v příslušném právním předpise Evropské unie.

Usnesení vlády č. 948 by bylo – pokud by soud akceptoval názor žalobce, že je jím stanoven neměnný, tj. pevný směnný kurz – v rozporu s článkem 11 Nařízení Komise č. 1913/2006, podle něhož je směnným kurzem kurz, který byl naposledy stanoven Evropskou centrální bankou před prvním dnem měsíce, kdy došlo k rozhodné skutečnosti

Ve vztahu k námitkám, ve kterých žalobce dovozuje, že mělo být postupováno podle kurzu, který byl stanoven v Programu rozvoje venkova, lze uzavřít, že tento program jednak pevný kurz nestanoví a ani pro nedostatek právní síly právního předpisu stanovit nemohl, jednak by takový kurz byl v rozporu s právními předpisy (vládním nařízením č. 79/2007 Sb. a Nařízením Komise č. 1913/2006). Ze všech těchto důvodů nebylo možno příkladmo stanovený kurz použít, proto soud neshledal námitky důvodnými.

Městský soud se neztotožnil s právním názorem žalobce, spočívajícím v tvrzení, že v dané věci aplikované ustanovení § 13 odst.12 nařízení vlády č. 79/2007 Sb. je v rozporu s Nařízením Rady ES č. 1698/2005 a s obsahem Programu pro rozvoj venkova. Je tomu tak proto, že uvedené právní ustanovení vychází z uvedeného Nařízení a zároveň upravuje obecný princip určení směnného kursu nikoli pevně z fixovaného směnného kursu k určitému datu. Jedná se tak o částku pohyblivou, jejíž výše - vyjádřená v národní měně - závisí na směnném kursu stanoveném obdobným postupem také podle Nařízení komise č. 1913/2006, kterým se

pokračování

stanoví prováděcí pravidla k agromonetární úpravě pro euro v zemědělství a mění některá nařízení a které při stanovení směnného kursu částek uvedených v příloze Nařízení Rady vychází z obdobného principu stanovení směnného kursu, když v ustanovení článku 11 upravuje použití tzv. směnného kursu.

Je tomu tak také proto, že ani Program rozvoje venkova ani Nařízení Rady ES č. 1698/2005 konkrétní ustanovení, která by výslovně upravovala směnný kurz, neobsahují. Směnný kurz upravuje Nařízení Komise č. 1913/2006, se kterým je vládní nařízení č. 79/2007 Sb. v souladu.

Ani z Nařízení č. 1698/2005 ani z Nařízení Komise č. 1913/2006 nevyplývá závěr, že úmyslem zákonodárců na úrovni Evropské unie bylo stanovit v roce 2005 stálý a nezměnitelný směnný kurs, naopak je zřejmé, že je předpokládán pohyblivý směnný kurs, vycházející z Úředního věstníku Evropské unie.

Žalobce v podané žalobě namítl, že právo žalobce na náhradu dodatečných nákladů a užších příjmů souvisejících s přijetím kvalifikovaných dlouhodobých závazků hospodaření (kompenzační platby) vyplývá z Nařízení Rady ES č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (dále jen Nařízení). Tento právní předpis se stal přímo a v plném rozsahu závazným pro Českou republiku, má přímý účinek na vztahy mezi žalobcem a Českou republikou a bezprostředně zakládá práva žalobce. Podle názoru žalobce pak rozsah nároku žalobce vyplývá nepochybně pouze přímo z ustanovení Nařízení a Česká republika není podle názoru žalobce oprávněna dopustit se zásahu do obsahu tohoto Nařízení a jakkoli měnit rozsah nároku žalobce vyplývající z tohoto právního předpisu.

Tuto námitku neshledal soud důvodnou. Z ustanovení článku 39 odst.4 uvedeného Nařízení sice vyplývá, že platby jsou poskytovány na krytí dodatečných nákladů a ušlých příjmů, současně je však stanoveno, že podpora je omezena maximální částkou, jež je stanovena v příloze. To znamená, že z Nařízení sice vyplývá, k čemu je platba určena (krytí dodatečných nákladů a ušlých příjmů), současně však tím, že stanoví maximální částku, předpokládá, že poskytnutá platba může dosáhnout jen určitého maxima bez ohledu na to, zda v konkrétním případě příjemci platby tato platba skutečné náklady a ušlé příjmy pokrývá či nikoli. Rozhodně nelze učinit závěr o tom, že platba z fondu musí vždy pokrýt skutečné náklady a ušlý zisk konkrétního příjemce v plném rozsahu. Pokud by tomu tak bylo, pak by nemohla být stanovena maximální výše platby, neboť by nebylo možno výši platby nijak omezit. Měly-li být pokryty skutečné náklady či ušlý zisk, bylo by na místě stanovit platbu v těchto skutečných údajích za podmínky, že by skutečná výše byla konkrétním příjemcem platby v určité výši doložena a prokázána. Tak tomu však není.

Závěrem považuje soud za vhodné k obecnému tvrzení žalobce o přímé závaznosti Nařízení č. 1698/2005 a zákazu zásahu do norem Evropské unie (bod č. II/1 žaloby) uvést, že nikdo nezpochybňuje přímé účinky Nařízení Rady, jsou-li splněny všechny stanovené podmínky. Obdobně to platí o zákazu zásahu do norem Evropské unie. Pokud však žalobce z těchto obecných tvrzení dovozuje, že mělo být postupováno přímo podle Nařízení č. 1698/2005, popřípadě podle tohoto nařízení v kombinaci s Programem rozvoje venkova, je nutno konstatovat, že tyto závěry soud nemůže akceptovat. S odkazem na to, co bylo uvedeno výše, je nutno zopakovat, že Nařízení č. 1698/2005 neobsahuje směnný kurz, takže pokud by mělo být postupováno jen podle tohoto Nařízení, nebylo by možno přepočítat provést.

pokračování

K možnosti postupovat podle Programu rozvoje venkova lze v celém rozsahu odkázat na to, co bylo k charakteru tohoto dokumentu uvedeno výše (bod č. II/2 žaloby).

Bod č. II/3 žaloby obsahuje konstataci o přepočtu podle směnného kurzu, uveřejněného v Úředním věstníku Evropské unie, neobsahuje však konkrétní námitky, proto se soud k tomuto tvrzení nevyjadřuje. Obdobně to platí ve vztahu k bodu č. II/4 žaloby, kde žalobce poukazuje na Nařízení Rady č. 2799/1998, kde konstatuje, jaká hlediska mají být vzata v úvahu při výpočtu a výplatě plateb, jde o obecná hlediska, která se následně projeví ve výši plateb a která mají zajistit, aby nedošlo ke zvýhodnění České republiky s tím, že při využití eur nebude poskytnuta výhoda ve srovnání s použitím národní měny. Z bodu 3 preambule Nařízení č. 2799/1998 přitom vyplývá, že i toto nařízení předpokládá pohyblivý směnný kurz, když výslovně uvádí, že se směnný kurz k národní měně může změnit, proto by měl být použit směnný kurz platný v den, kdy nastala rozhodná skutečnost.

Pokud z odkazu na Nařízení č. 2799/1998 žalobce dovozuje vytvoření nerovnováhy v náhradách a rozpor s uvedeným nařízením a Nařízením č. 1698/2005 (bod č. II/5 žaloby), je nutno uvést, že ani jedno ze zde uvedených nařízení neupravuje směnný kurz z eura na českou měnu. Uvedená nařízení obecně upravují kritéria pro poskytování plateb, popřípadě stanoví sazby, závazně však nestanoví, že musí být vždy a za všech okolností pokryty faktické a konkrétní náklady příjemce plateb. Jak již bylo výše uvedeno, takový závěr rozhodně z právní úpravy nevyplývá, jinak by musel příjemce plateb faktické náklady (ušlý zisk) prokázat a doložit, pak by bylo možno hovořit o úplném způsobu kompenzací. Jsou-li platby stanoveny paušálně, tak samozřejmě nelze vyloučit, že nepokryjí faktické náklady některého z příjemců plateb. Taková situace by ostatně mohla nastat i tehdy, jestliže by byl použit žalobcem tvrzený pevný kurz. Z uvedených důvodů nelze souhlasit se žalobcem, že nařízení vlády č. 79/2007 Sb. je v rozporu s Nařízeními č. 2799/1998 a č. 1698/2005.

Pod bodem č. II/6 žaloby žalobce předkládá tabulku o výši neuhrazených nároků s tím, že k jejich vzniku dochází v důsledku použití přepočítacích kurzů. K této části žaloby lze odkázat na to, co bylo uvedeno výše ve vztahu k úplné kompenzaci faktických nákladů či ušlého zisku. Totéž platí ve vztahu k tvrzení, jež žalobce uvedl pod bodem č. II/7 žaloby.

K souhrnu námitek, uvedených pod bodem č. III žaloby, lze rovněž odkázat na to, co již bylo výše uvedeno s tím, že je nutné zdůraznit, že směnný kurz je uveden v Nařízení č. 1913/2006, nikoli v jiných nařízeních, na která žalobce odkazuje. Směnný kurz je pak upraven v nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Toto nařízení vlády je zcela v souladu s Nařízením č. 1913/2006. Směnný kurz není stanoven ani v Programu rozvoje venkova, rozhodně nejde o „počáteční“ kurz, který by měl být kurzem neměnným, jak dovozuje žalobce.

Soud neshledal podmínky pro předložení věci soudnímu dvoru EU podle ustanovení § 48 odstavec 1 písm. e/ s.ř.s. se žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, neboť neshledal důvody pro závazný výklad určitého konkrétního právního ustanovení. Právní úpravu dané problematiky shledal soud zcela určitou, jasnou a srozumitelnou. Důvodem takového postupu nemůže být odlišný právní názor účastníka řízení (příjemce dotace) ani skutečnost, že žalobce do daného programu vstoupil, neboť lze mít za to, že bylo na jeho svobodném rozhodnutí, zda podmínky dané právní úpravou přijme a bude respektovat.

Neobstojí ani argumentace ustanoveními článků 267 a 288 Smlouvy o fungování Evropské unie, která byla v konsolidovaném znění publikována pod č. 115/2008 Úředního věstníku EU, když článek 267 obecně formuluje pravomoc Soudního dvoru EU rozhodnout o

pokračování

žádosti soudu členského státu o rozhodnutí o tzv.předběžné otázce a článek 288 obsahuje výkladová pravidla závaznosti aktů orgánů EU, když uvádí, že pro výkon pravomocí Unie přijímají orgány nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska. Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech. Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům. Rozhodnutí je závazné v celém rozsahu. Pokud jsou v něm uvedeni ti, jimž je určeno, je závazné pouze pro ně. Doporučení a stanoviska nejsou závazná. Ani z uvedeného přehledu nevyplývají žádné důvody, které by měly relevanci pro nyní posuzovaný případ stanovení výše zemědělských dotací za použití tzv. pohyblivého směnného kurzu.

K námitce žalobce, vznesené při ústním jednání (a tedy po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro rozšíření žaloby o další žalobní body) argumentací Nařízením EU č. 1306/2013, lze uvést, že toto Nařízení bylo přijato dne 17.12.2013, tedy až po vydání žalobou napadených rozhodnutí a dále to, že ani žalobcem zmíněné ustanovení článku 67 tohoto Nařízení nevypovídá o tom, že by měl v nyní posuzované věci být použit pevný směnný kurz, když naopak ustanovení článku 106 tohoto Nařízení jednoznačně akceptuje kurz pohyblivý.

Ze všech výše uvedených důvodů tedy Městský soud v Praze po posouzení žaloby a podrobení přezkumu veškerých žalobních bodů neshledal žádné důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Na základě toho soud žalobu podle ustanovení § 78 odstavec 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst.1 soudního řádu správního, podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaný správní úřad, jemuž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu neuplatňoval. Náklady soudního řízení, tvořené náklady právního zastoupení žalovaného Mgr.Ing.Ladislav Málkem, advokátem, nelze považovat za účelně vynaložené náklady řízení. Žalovaným je ústřední správní orgán, jenž by v soudním řízení měl být schopen obhájit rozhodnutí, které vydal v rámci své působnosti, pomocí vlastních dostatečně kvalifikovaných pracovníků.

Z tohoto důvodu Městský soud v Praze vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž

pokračování

směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22.ledna 2015

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu